

DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, wat betreft springstoffen
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Via dit besluit wordt rubriek 38.1 inzake springstoffen van de indelingslijst bij het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne gewijzigd. Meer bepaald wordt aan deze rubriek een uitzondering toegevoegd voor ruimtes voor het maken en herladen van munitie voor eigen gebruik.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: Omgeving en Natuur (beleidsdomein Omgeving)

Beleidsdoelstelling:

(ISE THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM OMGEVING)
SD 3. Een kwalitatief en rechtszeker vergunningenbeleid
OD 3.4 Exploitaties toekomstgericht vergunnen

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het voorontwerp van besluit is aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2026/166 van 21 mei 2026.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd op 8 mei 2026 verkregen. Voor een bespreking ervan wordt verwezen naar sectie 3A.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Met het als bijlage 1 toegevoegd voorontwerp van besluit wordt de indelingslijst bij het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (hierna: titel II van het VLAREM) aangepast teneinde een verduidelijking van de indelingslijst aan te brengen. De indelingslijst bevat de inrichtingen en activiteiten waarvan de exploitatie ernstige risico's of hinder voor de mens en het milieu kunnen inhouden.

Meer bepaald wordt rubriek 38.1 inzake springstoffen verduidelijkt in die zin dat een uitzondering wordt toegevoegd voor de ruimtes voor het maken en herladen van munitie voor eigen gebruik.

De aanleiding voor deze verduidelijking is een arrest van het Hof van Cassatie van 7 oktober 2025, dat stelt dat de fabricatie van munitie voor eigen gebruik niet is uitgesloten van het toepassingsgebied van de Springstoffenwet¹ en het Springstoffenbesluit², meer bepaald van artikel 6A, 1°, en artikel 7, eerste lid.

Springstoffenfabrieken zijn volgens artikel 6 A, 1°, van het Springstoffenbesluit gedefinieerd als *"inrichtingen voor de bereiding, behandeling of verwerking van enigerlei springstof"*. Overeenkomstig artikel 7, eerste lid, van het Springstoffenbesluit mogen springstoffabrieken slechts worden opgericht, verbouwd en geplaatst indien voorafgaandelijk een administratieve vergunning wordt verkregen, de *federale springstoffenvergunning*. Deze federale springstoffenvergunning wordt, overeenkomstig artikel 8, eerste lid van het Springstoffenbesluit, afgeleverd door de deputatie. Ingevolge het vermelde arrest van het Hof van Cassatie moet men dus ook voor de fabricatie van munitie voor eigen gebruik over een federale springstoffenvergunning beschikken.

Op Vlaams niveau bestaat voor het exploiteren van springstoffabrieken een vergunningsplicht. In de indelingslijst bij titel II van het VLAREM is hiertoe een rubriek 38.1 opgenomen onder de rubriek 38 inzake springstoffen.

rubriek	omschrijving	klasse	opmerkingen	coördinator	audit	jaarverslag	VLAREBO
38.1.	inrichtingen voor de bereiding, behandeling of verwerking van springstof, met inbegrip van de inrichtingen voor de terugwinning of vernietiging van explosieve stoffen, met uitzondering van de werkplaatsen voor het laden van jachtpatronen bij wapensmeden en andere kleinhandelaars	1	M	A			B

Voor de exploitatie van inrichtingen die onder deze rubriek vallen, is bijgevolg een omgevingsvergunning voor de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit van de eerste klasse vereist.

¹ Wet van 28 mei 1956 betreffende ontplofbare en voor de deflagratie vatbare stoffen en mengsels en daarmee geladen tuigen

² Koninklijk besluit van 23 september 1958 houdende algemeen reglement betreffende het fabriceren, opslaan, onder zich houden, verkopen, vervoeren en gebruiken van springstoffen

Het vermelde arrest van het Hof van Cassatie betreft een interpretatie van de federale wetgeving inzake springstoffen, en niet van de Vlaamse regelgeving in VLAREM. Het arrest noopt in principe dus niet tot een gewijzigde interpretatie van VLAREM die afwijkt van de interpretatie die tot nog toe gold. Desalniettemin heeft het arrest van het Hof van Cassatie tot onduidelijkheid en bezorgdheid omtrent de interpretatie van rubriek 38.1. geleid.

De formulering van deze rubriek is immers quasi dezelfde als de formulering die wordt gebruikt in artikel 6A van het Springstoffenbesluit:

*“1° Springstoffenfabrieken, d.w.z. inrichtingen voor de bereiding, behandeling of verwerking van enigerlei springstof behalve de in het volgende lid aangeduide werkplaatsen: 1° klasse;
2° Werkplaatsen voor het laden van jachtpatronen bij wapensmeden en andere kleinhandelaars; 2° klasse.”*

Het zou echter onhaalbaar en onwenselijk zijn dat hieruit volgt dat wie wil herladen of zelf munitie wil verwerken op kleine schaal, plots over een omgevingsvergunning van klasse 1 zou moeten beschikken. Dergelijke vergunning brengt met zich mee dat munitie moet worden opgeslagen in afzonderlijke bunkers zonder vensters en met aarden omwalling. Het zou niet enkel gaan om een technisch en administratief buitenproportionele vereiste; dit is in de praktijk onhaalbaar voor particulieren of verenigingen (jagers, sportschutters, historische schuttersgilden, re-enactmentgroepen) die vandaag en in het verleden zonder problemen het herladen of vervaardigen van eigen munitie thuis, in een schutterslokaal of schietclub uitvoerden. Zelfs het maken van losse flodders voor een re-enactment door iemand van een re-enactmentgezelschap in zijn kelder zou dan als een “springstoffenfabriek” gelden, met bijhorende vereisten. Dit zou maken dat talrijke schuttersfeesten in Limburg niet langer kunnen doorgaan, maar ook dat re-enactments (bv. van historische veldslagen) niet langer kunnen doorgaan; en zo potentieel het einde betekenen voor dergelijke activiteiten. Hetzelfde geldt voor historische schietsportcompetities. Een dergelijke interpretatiewijziging is dus voor wat betreft de VLAREM-rubriek niet aan de orde.

Teneinde de bezorgdheid omtrent de interpretatie van de vermelde VLAREM-rubriek weg te nemen, is het logisch om een verduidelijking door te voeren aan rubriek 38.1 van de indelingslijst bij titel II van het VLAREM. Deze verduidelijking houdt in dat er in deze rubriek in een uitzondering wordt voorzien voor ruimtes voor het maken en herladen van munitie voor eigen gebruik zodat het duidelijk is dat hiervoor geen omgevingsvergunning van de eerste klasse vereist is.

Ten slotte wordt opnieuw benadrukt dat het arrest van het Hof van Cassatie niet noopt tot een gewijzigde interpretatie van VLAREM-rubriek 38.1. Overleg met de deputatie van de provincie Limburg bevestigde dat de deputatie een dergelijke beleidswijziging evenmin noodzakelijk of opportuun acht. De wijziging van VLAREM-rubriek 38.1. heeft tot doel om de huidige interpretatie te verankeren en ontstane onduidelijkheid weg te nemen. Het betreft dus een loutere verduidelijking.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Aan rubriek 38.1 van de indelingslijst wordt een uitzondering toegevoegd voor het voorzien voor ruimtes voor het maken en herladen van munitie voor eigen gebruik cf. de uitzondering in de Springstoffenwet voor de federale springstoffenvergunning. Voor alle duidelijkheid worden in deze uitzondering ook expliciet de traditionele of historische schietactiviteiten vermeld. Dit zodat geen discussie kan ontstaan dat bijvoorbeeld een buksmeester van een folkloristische schuttersgilde die verantwoordelijk is voor het maken en herladen van munitie voor wapens die door de leden van de gilde gebruikt worden voor traditioneel buksschieten deze munitie al dan niet voor eigen gebruik maakt of herlaadt.

Op die manier wordt het mogelijk voor particulieren, schutterijen, sportschieters e.d. om zelf hun eigen munitie te maken en te herladen zonder dat zij hiervoor een omgevingsvergunning van de eerste klasse moeten bekomen.

De voormelde wijziging aan de indelingslijst heeft geen achteruitgang van het bestaande beschermingsniveau tot gevolg. De potentiële hinder en risico's van de fabricatie van munitie voor eigen gebruik zijn erg beperkt en vallen niet te vergelijken met munitiefabrieken waar op grote schaal munitie wordt gefabriceerd. Indien er door een onvoorzichtigheid bij het combineren van de afzonderlijke componenten (kruid, hulzen en slaghoedje) een ontsteking zou plaatsvinden in de kleine hoeveelheid kruit die zich in een huls bevindt, is de vlam te vergelijken met die van een grote kaars.

Artikel 2

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

C. PLAN-MER

Het Hof van Justitie heeft bij arrest van 25 juni 2020 in de zaak C-24/19 de plan-m.e.r.-plicht voor sectorale voorwaarden voor windturbines beoordeeld. Het Hof heeft daarbij de volgende zaken in overweging genomen. Artikel 3 van de plan-m.e.r.-richtlijn 2001/42 stelt de verplichting om een bepaald plan of programma te onderwerpen aan een milieubeoordeling afhankelijk van de voorwaarde dat het plan of programma aanzienlijke milieueffecten kan hebben. Meer in het bijzonder moet krachtens artikel 3, lid 2, onder a), van deze richtlijn een systematische milieubeoordeling worden verricht voor de plannen en programma's die voorbereid worden met betrekking tot bepaalde sectoren en die het kader vormen voor de toekenning van toekomstige vergunningen voor de projecten die worden genoemd in de bijlagen I en II bij de project-m.e.r.-richtlijn. Wat de vraag betreft of deze handelingen het kader vormen voor de toekenning van toekomstige vergunningen voor projecten, zij eraan herinnerd dat het begrip "plannen en programma's" betrekking heeft op elke handeling die, door vaststelling van op de betrokken sector toepasselijke regels en controleprocedures, een groot pakket criteria en modaliteiten vaststelt voor de goedkeuring en de uitvoering van één of meerdere projecten die aanzienlijke gevolgen voor het milieu kunnen hebben. Deze uitlegging is erop gericht te waarborgen dat voorschriften die aanzienlijke gevolgen voor het milieu kunnen hebben, aan een milieubeoordeling worden onderworpen.

In zoverre moet aangenomen worden dat regelgeving onder de werkingssfeer van de plan-m.e.r.-regelgeving kan vallen, wordt voor dit besluit nagegaan of een milieueffectrapportage vereist is.

Voorliggend voorontwerp van besluit is een (wijziging van een) overheidshandeling voorgeschreven door decretale bepalingen en valt daardoor onder de definitie van plan of programma van de plan-m.e.r.-regelgeving. Een dergelijk plan of programma valt onder de plan-m.e.r.-plicht als een passende

beoordeling vereist is of als het plan het kader vormt voor de toekenning van een vergunning voor een project. Voor dit voorontwerp van besluit is geen passende beoordeling vereist vermits het geen betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone kan veroorzaken. Aangezien dit voorontwerp van besluit een loutere verduidelijking doorvoert, bevat het geen bepalingen die een kader vormen voor de toekenning van een vergunning voor een project. Voorliggend voorontwerp van besluit valt bijgevolg niet onder de plan-m.e.r.-plicht.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van besluit heeft geen impact op de begroting van de Vlaamse Overheid.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën van 8 mei 2026 gaat als bijlage 2.

Aangezien dit voorontwerp van besluit geen impact heeft op de ontvangsten en uitgaven van de Vlaamse overheid, is in toepassing van artikel 31, §2, 2° van het besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019 het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting over dit dossier niet vereist.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van besluit heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse Overheid.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de interne dienstverlening van de Vlaamse overheid, is dan ook niet vereist.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorontwerp van besluit heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Met toepassing van artikel 5.4.4 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en naar de geest van artikel 8 van het Verdrag van Aarhus van 25 juni 1998 betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, wordt het voorontwerp van besluit via de website van het Departement Omgeving kenbaar gemaakt en ter inzage gelegd bij het Departement Omgeving.

Voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt ter advisering overgemaakt aan:
1° de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV);
2° de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Minaraad);.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van besluit tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, wat betreft springstoffen;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving en de natuur, te gelasten over voormeld voorontwerp van besluit het advies in te winnen van:
 - a) de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV);
 - b) de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Minaraad);met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen;
- 3° over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering een publieke consultatie te organiseren, conform artikel 5.4.4 DABM.

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw

Jo BROUNS

Bijlagen:

- 1° het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, wat betreft springstoffen
- 2° het advies van de Inspectie van Financiën van 8 mei 2026